

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvergas, Spalio (October) 6 d., 1921

No. 233

Gal teks Berlino turtuoliams pažinti duonos eiles

Indijos sukilimas plečiasi

Rusai peržengę šelpimo sutartį

Duonos linijos ir virtuvės milionieriams

Delei patarnautojų streiko Berlino turčiai neturi ko valgyti.

BERLINAS, spalio 5. — Bado scenos palei Volgos upę gali pasikartoti Berline už kelių dienų ir galbūt prisieis kurti viešas virtuves ir sudaryti duonos linijas.

Bet Berline bado linijos bus ne del beturčių, bet del milionierių, sriubos virtuvės del Amerikos turistų ir gal dar teks pamatyti nekarunuotąjį Vokietijos kaiserį ir bilionierių Hugo Stinnes ir Amerikos diplomatus susigrudusius didelę salę ir einant iš eilės prie dalinamo maisto.

Tai gali įvykti delei patarnautojų streiko ir delei viešbučių savininkų nusprendimo uždaryti viešbučius, bet nepasiduoti darbininkams ir neišpildyti jų reikalavimus.

Darbininkai gi vieton streikuoti ramiai, sudarę savo būrinius ir užpildinę ant aristokratišnių viešbučių ir restoranų, išvalgo svečius, apstumdę streik lauzius, sudaužę indus ir aplieja sriuba valgytojus.

Patarnautojai padėties viešpačiai.

BERLINAS, spalio 5. — Dabar tankiai girdžiama sakant: "Berlinas iš proto išėjo". Princas, kunigaikščiai, grafai ir kiti didžponiai tarnauja patarnautojams. Paprastas patarnautojas yra karalium. Jeigu jis pasakys "negausi" — tu badausi. Jis gali įžeisti jus kada tik jam patinka, o jeigu jus jam patinka, tai išlaikys jus tik dvi ar tris valandas laukiant paduodant pietų.

Nėra skirtumo, ar jūs esate generolu, ar buvusiu ministriu. Jūs negausite valgyti, jei karaliui-patarnautojui nepasinsorės jums paduoti valgi.

Restoranas hotelio Adlon, didžiausio viešbučio Berline, iankomo daugiausia amerikiečių, laike patarnautojų streiko, šią savaitę kasdien scena ramios revoliucijos prieš turtuolius. Adlon yra vienas iš kelių dar atdarytų restoranų. Iš tos priežasties jis darosi vis labiau užsi-grūdęs. Duonos linija iš Amerikos, Anglijos, Vokietijos ir kitų milionierių susidaro laike kiekvieno valgio ir kartais juos pavaroma visai negavusių dieninės porcijos.

Pirmesnis europiečių tvirtinimas apie visą galintį dvi ar tris sumuštas atkuklumu visą galinčio patarnautojo.

Vokietijos industrinis karalius Hugo Stinnes išėjo iš savo paties hotelio restorano Berline labai nusiminęs, kadangi jo paties samdomas patarnautojas išlaikė jį tris valandas, pirm negu pa-

davė jam paprastus pietus. Net ir Hugo Stinnes negali pašalinti patarnautojo, kuris privertė jį pražudyti tiek daug brangaus laiko laukiant pietų, kadangi jei jis bandytų tai padaryti, visi hotelio darbininkai tuojaus mestų darbą ir sustreikuotų.

Indijos kareiviai dedasi prieš sukilėlių

100,000 indų kareivių perėjo maištininkų pusėn.

WASHINGTON, spalio 5. — Čia gauta iš Calcuttos žinių, kad apie 100,000 kareivių indų, arba trečdalis visų indų esančių armijoje, pakėlė maištą ir prisidėjo prie kitų Indijos sukilėlių.

Kaip apskaitoma, Indijos armija susideda iš 296,000 indų, 148,000 anglių ir 80,000 airių ir australiečių. Airių pulkai neseniai tapo išskirstyti ir kareivius prijungta prie Anglų organizacijų. Tai Anglijos valdžia padarė todėl, kad airiai, prijausdami Indijos sukilimui, pradėjo šimtais bėgti iš kariuomenės.

Kaltina rusus peržengime šelpimo sutarties

Rusai padarę kratą pas Amerikos šelpimo administracijos kurjerą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

RYGA, spalio 5. — Pas Amerikos šelpimo administracijos kurjerą, važiuosį iš Petrogrado į Rygą per Revelį, buvo padaryta krata ir Rusijos sovietų rubežiaus valdininkai Jamburge, arti Narvos, utarninke paėmė niekurius jo, asmeninius dalykus. Jis atvyko į čia šandie.

Jis atsivežė uždarytą paketą su šelpimo administracijos korespondencija, kurią jis išgelbėjęs nuo sovietų valdžios konfiskavimo tik po kovos.

Šis peržengimas Rusijos pasi-rašytos sutarties su Amerikos šelpimo administracija, tapo vyriausio administracijos atstovo Rygoje, kapt. John Miller raportuotas pulk. Haskell, vyriausiajam šelpimo administracijos atstovui Maskvoje.

Illinois anglų produkcija padidėjo.

CHICAGO. — Illinois anglų kasyklose rugsėjo mėn. iškasta anglių 500,000 tonų daugiau, negu kad buvo iškasmama vidutiniškai per pastaruosius 6 mėnesius. Tą mėnesį iškasta 5,000,000 tonų, kuomet vidutiniškai šiemet buvo iškasmama po 4,500,000 tonų. Betgi nežiurint padidėjusio iškaskimo, produkcija siekia tik 60 nuoš. normalinio iškaskimo rugsėjo mėn., nes kitais metais rugs. mėn. budavo iškasmama po 7,500,000, arba 1,500,000 tonų daugiau, negu šiemet.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Deportuos tris lietuvius

SPRINGFIELD, Ill., spalio 5. — Valdžia gavo žinių, kad darbo sekretorius Davis nusprendė deportuoti apie spalio 7 d. tris lietuvius — Joe Dzenot, Tony Agurkis ir Joe Kersnicky (pavardės, matyt, visų iškraipytos), kaip negeistinus svetimsalius.

Jie ir dar du žmonės buvo kaltinami suokalbų išsproginti Illinois Central traukinį 1920 m. Kiti du prisipažino prie kaltės ir tapo nuteisti kalėjimui. Šie trys buvo teisiami už tą dalyką, kad kartu ir abu kartu liko ištisinti. Teisme buvo įrodyta, kad juos įtraukė į suokalbį valdžios provokatoriai, delei ko paskutinė byloje juri smarkiai pabarė valdininkus už samdymą provokatorių ir paskui kaltinimą niekuo nekaltų žmonių — jų provokatorių aukų. Valdžia, pralaimėjusi teismuose, betgi juos sulaukė kaip negeistinus svetimsalius ir dabar nusprendė juos deportuoti.

Tautų sąjunga nustatė narystės mokestis

Daugiausia turės mokėti Anglija ir Francija. Sąjungos taryba pasilieka senoji.

GENEVA, spalio 5. — Tautų Sąjungos susirinkimas šiandien paliko nenuolatinius narius tautų sąjungos tarybos senasias šalis — Chiniją, Belgiją, Braziliją ir Ispaniją. Balsavime dalyvavo 42 delegatai. Chinija gavo 31 balsą, Belgija 31, Brazilija 38 ir Ispanija 37 balsus.

Pagalios po 40 posedžių, komitetas įstengė nustatyti mokestis tautų sąjungos išdą ir mokestį projektą priduoti pilnam sąjungos susirinkimui.

Sulig to projekto daugiausia turės mokėti Anglija ir Francija. Jos turės mokėti 9.2 nuoš. visų išlaidų. Sekamoj kategorijoje stovi Chinija, Indija, Italija ir Japonija, kurios mokės po 6.65 nuoš. kiekviena. Trečion kategorijon įeina Argentina, Brazilija, Ispanija, Rumunija, Jugo Slavi-ja ir Čecho Slovakija, kurios mokės 3.58 nuoš. visų mokestių sumos. Taip mokestių skalė eina žemyn iki 0.21 nuoš., kurį mokės Nicaragua, Luxemburg, Panama, Paraguay, Salvador, Costa Rica, Guatemala, Honduras ir Liberia.

Tuo nuosprendžiu, Anglija ir Francija mokės po 1,800,000 auk-sinių frankų ir metus, antrosios kategorijos šalys mokės po 1,300,000 frankų kiekviena. Šalys, esančios žemiausioj kategorijoj mokės po 42,000 auk-sinių frankų.

Šiandien tautų sąjunga laiko galbūt paskutinį savo posedį. Jame bus svarstoma daugiausia konstitucijos pataisos ir paskutinis dalykas — priėmimas mokestių lentelės.

Prašo leisti streikuoti

CHICAGO. — Trainmenų brolijos viršininkai sako, kad gauta nuo brolijos lokalių daugybės prašymų leisti paskelbti streikus, delei geležinkelio kompanijų pasimojimo nukaiti geležinkeliečių algas.

Prašoma leidimo streikuoti todėl, kad trainmenų streikas galėtų supulti kartu su inžinieriu, konduktorių ir sviečių brolijų streikais, kada jos strikus paskelbs.

KIEK KAREIVIŲ UŽ LAIKO ŠALIS

Daugiausia turi Chinija. Lenkijos armija 3 sykius didesnė už Jungt. Valstijų.

WASHINGTON, spalio 4. — Pasak surinktų žinių, 14 svarbiausių pasaulių šalių šiandien užlaiko po ginklu 6,000,000 kareivių.

Daugiausia kareivių turi Chinija. Ji turi 1,370,000 kareivių, bet ten verda civilinis karas. Iš šalių, kurios nėra paliestos civilinio karo, daugiausia kareivių turi Francija. Jos armija vis dar siekia 1,034,000 kareivių. Po jos seka Anglija, turinti 740,500 kareivių. Jungt. Valstijos turi 149,000 kareivių ir jas pralenkia mažume armijos tik Vokietija, turinti 100,000 kareivių.

Baigianti bankrutis Lenkija turi 450,000 kareivių, arba virš 3 kartus daugiau kaip Jungt. Valstijos. Didžioji Rusija ir ta turi tik 538,000 kareivių.

Kitos šalys turi kareivių skaičiai: Italija 350,000, Japonija 300,000, Graikija 255,000, Ispanija 253,000, Šveicarija 170,000, Turkija 152,000 ir Čecho-Slovakija 150,000 kareivių.

Beto beveik visos šalys turi gerai išlavinta ir prie pirmo pašaukimo galintį stoti prie ginklo didelį rezervą.

Skaitytinės rodo, kad tik vienos Jungt. Valstijos po karo padarė demobilizaciją. Išėjus penkias šalis — Jungt. Valstijas, Anglija, Šveicariją, Chiniją ir Vokietiją, — visos kitos turi priverstiną kareiviavimą.

Rublio kursas

MASKVA, spalio 5. — Oficialiai tapo nustatytas pinigų kursas šitoks: vienas Amerikos doleris vertas 64 tukstančius rublių; vienas Anglijos sterlingas svaras 221,600 rublių; vienas Francuзу frankas 4,400 rublių; Vokiečių markė 600 rublių; Lenkų markė 15 rublių. [Na, mat, Lenka dar irgi gali pasididžiuiot: 15 bolševikų rublių už 1 Lenkų markel nors už 3 centus gali gaut 200 Lenkų markių; už sidabrinį rublį gali gaut 10 tukstančių popierinių rublių.

Padarė atjauninimo operaciją.

NEW YORK, sp. 3. — Dr. Edgal, kuris per dviejus metus dirbo Paryžiuje su Dr. Sergei Voronov, šiandien padarė atjauninimo operaciją advokatui ir rašytojui Irving R. Bacon. 58 metų amžiaus, persodinant beždžionės giles. Operacija buvo atlikta be užmarinimo. Ji pilnai pasivysusi ir pacientas esą jaučiasi gerai. Jis pasveikęs ketina vėl išvykti į Europą, kaip jautėsi prieš operaciją ir kokias ji permainas jame padarė.

Sakoma, kad esą ir daugiau senų žmonių, kuriems panašios operacijos buvusios padarytos, bet jie tai slėpia.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, Spalio 5 d., užsienio pinigų kursai, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	87.76
Austrijos 100 kronų	7.76
Belgijos 100 frankų	7.08
Danijos 100 kronų	18.70
Finų 100 markių	15.50
Francijos 100 frankų	72.20
Italijos 100 liry	44.00
Lietuvos 100 aukso	25.25
Lenkų 100 markių	1.36
Olandų 100 guldenų	82.15
Norvegų 100 kronų	12.05
Švedų 100 kronų	22.45
Šveicarių 100 kronų	17.53
Vokietijos 100 markių	85.75

Svedijos socialistai laimėjo rinkimuose 106 vietas

Bet ir naujajame parlamente nėra viena pusė neturės reikiamos didžumos. Gal mainys parlamentines taisykles.

STOCKHOLM, spalio 5. — Vakar rezignavo švedijos "bizonio valdžia", vadovaujama premiero von Sydow. Prieš šalį vėl stovi svarbus klausimas kaip pritaikinti pasenusias parlamentines taisykles prie naujos ir nepaprastos padėties. Metai atgal rezignavus iš premiershipės socialistui Hjalmar Branting, švedijoje buvo sudarytas kabinetas iš žmonių, kurie neatstovauja politinių partijų ar koalicijos partijų riksdage. Tokis kabinetas buvo reikalingas, kadangi nėra viena partijų riksdage negalėjo gauti reikalingos didžumos.

Tada buvo tikimasi, kad šiais rinkimais padėtis pakitės ir viena ar kita partija įgys žymesnę vietą parlamente. Bet taip neatsitiko. Paskelbtosios panedėly galutinės rinkimų skaitlinės rodo, kad socialdemokratai gavo 106 vietas, liberalai 41, valstiečių unija 21 ir konservatyvai 62 vietas.

Nors socialistai turi daugumą vietų ir gali nepraleisti jiems netinkamų įstatymų, vienok jie negali sumuštį opozicijos visų susijungusių dešiniųjų partijų.

Išrodo, kad reikės mainyti visas senasias parlamentines taisykles ir dar per ilgą laiką šalis negalės turėti stipraus kabineto, kuris galėtų prvesti jam tinkamus įstatymus visos šalies naudai.

Beveik tokia pat padėtis yra ir kitose Skandinavijos šalyse. Delei to manoma, kad bus laikomos tarp-parlamentinės konferencijos, kad susitarus apie kooperavimą šiame dalyke.

Oficialiniuose rateliuose manoma, kad Branting gal ir priims sudaryti naują kabinetą, nors jis pilnai supranta didesnę kliūtis, kurios visuomet stovės ant kelio ir kurios ir pernai prieš ministeriją rezignuoti, nes atkakli opozicija riksdage visuomet kliudys jo veikimui, nepraleis jokių pažangesnių įstatymų ir neleis vykinti socialdemokratų partijos programą.

Didieji vagys pabėgo

Išviliojo iš žmonių apie \$1,000,000,000 bevertės šerai.

OMAHA, Nebr., spalio 5. — 30 žymiausių žmonių, daugiausia bankierių ir promotorių, pabėgo iš Jungt. Valstijų, kad pasislėpus nuo arešto ir teismo. Visi jie yra apkaltinti daryme suktibių ir peržengime "blue law" įstatymų. Apskaitoma, kad tie stambieji vagys išviliojo iš žmonių apie \$1,000,000,000, par-davinėdami neturintčius jokios vertės šerai. Jiems tą milžinišką sumą pinigų prisilpėsti gelbėjo tai, kad jie buvo bankų viršininkai ir šiaip laikė augstas vietas. Manoma, kad visi jie pasislėpė Meksikoje ir Kuboje, kur jie puotauja iš žmonių suvogtais pinigais.

Iš virš 40 apkaltintų žmonių, valdžiai pasisekė pagauti tik 12 žmonių, bet pakliuvo tik menkesnės žuvystės.

Busią traukiami į teismą ir advokatai, kurie gelbėjo tiems žulikams veikti ir nors išdalies prisitaikinti vagystėse prie įstatymų.

Angliakasiai stoja už darbininkų partiją

Angliakasių konvencija jau užsibaigė.

INDIANAPOLIS, spalio 5. — Angliakasių unijos dvimetinė konvencija šiandien užsidarė, Prieš užsidarysiant ji priėmė rezoliuciją, pritariančią suorganizavimui naujos politinės partijos iš organizuotų darbininkų ir organizuotų fermerių.

Konvencija taipjau paprašė Indanos gubernatorių neisduoti unijos organizatoriaus David Robb iš Terre Haute, kuris yra kaltinamas "užmušėjysteje" West Virginijoje.

Konvencija be to išrinko Alexander Howat, prezidentą Kansas angliakasių ir William Mitch, sekretorių Indiana mainierių, delegatais į internacionalinį angliakasių kongresą, kuris įvyks sekamais metais Anglijoje.

Sekama angliakasių konvencija bus laikoma sausį, 1924 m., Indianapolis mieste.

Duoda pranešimus apie streiko bėgi.

PITTSBURG, Kan., spalio 5. — Raportas apie bėgi savanorio Kansas angliakasių streiko, protestui prieš apkaunimą distrikto prezidento Alexandro Howat ir vice prezidento Augusto Dorchy už prasižengimą prieš industrinio teismo įstatymus, šiandien tapo įteiktas apkalintiems Columbus kalėjime.

Delegatų pranešė apkaltintiems viršininkams, kad veik visos kasyklos Kansas valstijoje stovi uždarytos ir kad angliakasiai mano laikytis iki tol, kol jie nebus paliusuoti ir kol nebus atšaukti industrinio teismo įstatymai.

Japonijos mikado arti mirties.

TOKIO, spalio 5. — Šiandien buvo pačję gandy, kad Japonijos imperatoriaus mikado Yoshihito pasimirė, bet pasirodė, kad tai netiesa. Karaliaus dvoro išleistas oficialinis biuletenas sako, kad mikado taip serga, jog nemanoma, kad pavelskis.

Auksinai tebėra labai pigūs

Dabartinis laikas vis dar tebėra markių ir auksinų pigumo laikas. Beto apskritai del daugelio priežasčių Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai yra taip nupuolę kaip niekad pirmiau. Kada markė vietoj 23 centų kaštuoja mažiau negu centą, tai jau tas ištikro gan pigu. Ar dar puls žemiaus, ir kada pradės eiti brangyn, to negalima atspėti. Prie šito auksinų pigumo, kam reikia siųsti pinigų Lietuvon, tegul tas geriau pasiūnia nesileidžiant į spekuliaciją. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siuntiniai pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmains didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentų didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siūnia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
nedėdienius. Leidžia Naujiųjų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo Kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	03
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Suvenytose Valstijose ne Chicagoje,	
paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.75
Lietuvon ir kitur užsienio:	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pilnais reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Švedijos socialdemokratai
pravedė 106 atstovus į par-
lamentą, reiškia — laimėjo
apie dvidešimt naujų vietų.
Del šitokios socialdemokratų
pergalės liberalų ministerių
kabinetas rezignavo, ir ma-
noma, kad sudaryt valdžią
bus pavesta socialdemokratų
vadui, Brantingui.

Lietuvos krikščionys de-
mokratai, kontroliuoja Sei-
mą. Bet jie nesugeba nei
tinkamai tvarkyti vidurinius
šalies reikalus, nei apginti
Lietuvos nepriklausomybę
nuo išorinių priešių.
Sekančioji pagal stiprumą
Lietuvos partija yra liaudi-
ninkai (kartu su Valstiečių
Sąjunga). Vienok jie iki šiol
tenkinasi klerikalų pagelbi-
ninkų role. Todel Lietuvos
padėtis šioje valandoje yra
keblė. Jeigu klerikalai bu-
tų priversti pasitraukti iš
valdžios, tai kas galėtų už-
imti jų vietą?

Dabartinis Lietuvos Sei-
mo sąstatas neatitinka žmo-
nių nusistatymui. Jisai tu-
rėtų būti pakeistas, kas gali-
ma įvykinti, žinoma, tikrai
galtų but padaryti nauji
rinkimai, tai reikia, kad St.
Seimas kaip galint greičiau
užbaigtų tuos darbus, ku-
riems jisai buvo suauktas,
t. y. konstituciją ir žemės re-
formą.

Reikalauti, kad Seimas
greičiau baigtų savo darbą
ir kad greičiau būtų su-
auktas naujas Seimas, mu-
sų supratimu, turi but šian-
die svarbiausias Lietuvos
socialistų obalsis. Lietuva
turi pasiūlyti iš klerika-
lų nelaisvės!

Amerikos Vilnionių Dirbi-
nių kompanija (American
Woolen Company) apsiėmė
atpirti 35 Vokietijos audi-
mo dirbtuvių produktus ir
pardavinėt juos centralinė-
je Amerikoje ir Europoje.
Taigi ta kompanija darys

biznį svetimos šalies dirbi-
niais, nepaisydama, kad šio-
je šalyje siaučia skaudus
pramonės krizis ir nedarbas.
Priežastis ta, kad Vokietij-
jos darbininkas šiandien yra
labai pigus.

Kapitalistai visuomet už-
miršta apie savo šalies gero-
vę, kuomet ji neduoda jiems
pageidaujamo pelno.

Apžvalga

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI PARDUODA LIETUVĄ.

Kaip musų skaitytojai jau ži-
no, Lietuvos delegacija Genevo-
je principaliai sutiko priimti už-
derybų su lenkais pamatą, ta-
čiau, kaip projektą, pagal kurį Vil-
nius turi būti padarytas auto-
nominis "kantonu" ir tarp Lie-
tuvos ir Lenkijos turi būti pa-
darytos tam tikros diplomatinės,
karinės ir ekonominės sutartys.
Delegacija reikalavo tiktai, kad
prie to projekto būtų pridėti kai
kurie pataisymai.

Suprantadamas dalykas, kad
delegacija Genevoje daro tiktai
tą, ką jai įsako Kauno valdžia,
t. y. viešpataujančioji Lietuvoje
partija, krikščionys demokratai.
Lietuvos klerikalų partija liepia
savo įgaliotiniams Genevoje de-
rėtis su lenkais; o tos partijos
spauda stengiasi įrodyti, kad ki-
tokios išeities Lietuvai jau nėra,
kaip tiktai nusileisti lenkam.

Šitokia krikščionių demokratų
politika piktinasi net dešinieji
Lietuvos tautininkai, vadinamieji
"pažangiečiai". Savo organe,
"Lietuvos Balse", jie sako, kad
krikščionys demokratai nori duoti
Lietuvai "paskutinį patepi-
mą".

Tas laikraštis parodo, kaip
pragaistingas Lietuvai būtų tas
susiderėjimo planas, kurį siūlo
Hymans. Jisai klausia, ką gaus
Lietuva už savo nusileidimus
lenkam, ir sako:

"Gi nei Vilniaus, nei Klaipėdos, Vilnius bus atskira
Valstybė, kaip ir Kaunas,
Vilniaus Lietuvon neturės
teisės iškelti koją nei vienas
Kauno Lietuvos kareivis, o
Klaipėda bus vadinama Lietu-
vos dalis, kur šeiminkaus
Santarvė su Lenkija ir Vokie-
čių Heimatabundas. Kauno
Lietuvą valdys per Vilnių
Lenkija, gudriai sugalvota
kantonų tvarka su visai silp-
nute centrine valdžia ir su dar
gudriau sumanyta taryba iš
Lenkijos ir Lietuvos delegaci-
jų, kur lietuvių tubus ketvir-
tą dalis narių ir kur bus visi
reikalai sprendžiami papras-
tąja balsų dauguma".

Protestuodamas prieš tokį pro-
jektą, "Lietuvos Balsas" sako:

"Ne, musų tautos gerovė,
musų tautos garbė neleidžia
padėti musų valdžiai parašo nė
po vienu Hymanso pasiūlymų
punktu. Ir kas iš musų pridės
į tą dokumentą savo ranka, tą
praktiškai musų sekamosios kar-
tos. Jei T. Sąjunga pripažįs-
ta tautų apsisprendimą, te-
pripažįsta ji mus nepriklaui-
somais, kaip ir kitas tautos
yra pripažinusi, be jokių ypa-
tingų varžančių sąlygų.

"Mes norime susiderinti su
Lenkija, bet ne tokiais vir-
žiais, ant kurių parašytas žo-
dis laisvė, o jų vidurin įsukti
nelaisvės pančiai. Norime tu-
rėti tik vieną nesuskaldytą
Lietuvą, o ne dvi, ne kelias,
dirbtiniais gardeliais supiau-
sytą, kad Lenkija ar kas kitas
kada norint ją mindžiotų, kaip
kokią turgavietę."

"Lietuvos Balsas" pagalios
kaltina viešpataujančias Lietu-
vos partijas (t. y. krikščionis de-
mokratus ir liaudininkus), kad
jos visą laiką slėpė tikrą Lietu-
vos stovį ir norėjo pamažėle nu-
alsinti Lietuvos žmones, kad jie

nukamuoti galų gale pasakyti-
darykite ką tinkami.

Lietuvos "pažangiečiai" (Sme-
tona, Voldemaras, kun. Tumas
ir kiti) yra artimi klerikalams
žmonės, o betgi ir jie sako, kad
dabartinė Lietuvos valdžia sle-
pia tiesą nuo žmonių ir veda to-
kią politiką, kuri gali pražudyti
Lietuvos respubliką. Ko gi
norėt, kad Lietuvos darbo žmo-
nės pasitikėtų tą valdžią!

Amerikos lietuvių darbinin-
kai, kurie tiek daug aukų davė
Lietuvos reikalams, turėtų kelti
balsą prieš klerikalus ir prieš jų
pragaistingą politiką.

LENKŲ UŽSISPYRIMAS ISGELBEJO.

Brooklyno "Vienybė" džiau-
giasi, kad lenkai savo užsipyri-
mu sutrukdė priėmimą Hymanso
projekto Genevoje ir tuo bu-
du tapo išgelbėta Lietuvos ne-
priklausomybė. Sako:

"Turime dabar jau ir Hy-
manso panaujintą pasiūlymą,
kuris niekuo nesiskiria nuo
pirmojo, tik kitokiomis frazė-
mis sustatytas ir švelnesniais
rubais įvilktas. Faktinai Lie-
tuvos suverenitetas, tampa su-
trempiamas ir Lietuva pri-
šama prie Lenkijos tulo pavi-
dalo unijos mazgu. Indomų,
kad ir St. Seimas savo dele-
gaciją parėmė, kad šitą Hy-
manso pasiūlymą imtų sau už
derybų pamatą!..

"Gerai dar, kad atsitiko ne-
permatytas nuotikis ir Lietu-
vos delegacija išgelbėjo. At-
sitiko tas, kad lenkai net ši-
tokio pasiūlymo nepriėmė. Tai
vienas iš šiandieninės istorijos
juokų, kad lenkai turėjo musų
delegaciją išgelbėti iš keblios
padėties!..

"Vienybė" sako, kad jiegu
lenkai susigriebtų iš išreiktų
sutikimą priimti Hymanso pa-
siūlymą, tai "prasidėtų vykini-
mas Liublino unijos".

Be jeigu "Vienybė" taip aiš-
kiai matė pavojų, į kurį Lietu-
vos valdžia traukia šalį, tai ko-
del ji nepadarė iš to logiškų iš-
vadų? Pašiepimais dalykų nepa-
taisys; kad atėmus tą pavojų,
reikia veikti.

Štai, Brooklyno laikraštis ste-
bisi, kad St. Seimas parėmė
teisės įgaliotinių nusistatymą
Genevoje. Šiandien jau mes ži-
nome, kaip buvo gautas tas pa-
rėmimas: socialdemokratų fra-
kcija Seime padarė interpeliaciją
valdžiai dėl derybų su lenkais ir
kritikavo valdžios nusileidimą
lenkam; bet klerikalai, pasinau-
dodami tuo, kad jie turi didžiū-
nų Seime, šiaip taip pervarė re-
zoliuciją, pritariančią valdžiai.
Tuo būdu delegacija Genevoje
gavo "išrėšimą".

Kovodami prieš valdžios poli-
tiką, socialdemokratai gynė Lie-
tuvos nepriklausomybę. O už ką
stoją "Vienybė", kuri dabar yra
taip susirupinusi, kad neįvyktų
"Liublino unija"?

Ji prie kiekvienos progos ste-
ngiasi įkasti socialdemokratus ir
net pasakoja apie juos, kad jie
esą Lietuvos nepriklausomybės
priešai. Tuo tarpu, jeigu kas
pasako, kad Lietuvos valdžią ne-
galima remti dėl jos netikusios
politikos, tai ji ("Vienybė") ba-
rasi ir prasimano visokias nesą-
mones.

Ar šitoks tautininkų laikraš-
čio elgimasis neprisideda prie to,
kad klerikalai, nieko nepaisyda-
mi, tempia Lietuvą į Varšavą?
Jeigu "Vienybė" mano, kad
klerikalų kontroliuojamą val-
džią stumia į praigastį Lietuvą,
tai ji turi turėti drąsos ir nuo-
sakumo pasakyti: tokios valdžios
mes nenorime ir jos mes nerem-
sime!

Naujoje Meksikoje už 20 my-
lių nuo La Cruces ir šiaurės at-
rasta kalkinio fosfato, ar kalkių
kalnas 25 mylių ilgio ir 10 mylių
pločio. Kalkės sunkias ir žo-
mės kaip vanduo verdančiame
šaltinyje ir kuomet saulė jas ap-
šviečia, tai negalima į jas žiū-
rėti be apruktų stiklų.

Zygiuojant po Vakarų Virginiją.

HEBER BLANKENHORN
Zurnalas The Nation.

(Tęsinys)

Tokios tai tikrėnybės. Jos
neįkvepia užsitikėjimo valdžios
darbams ir įstatymui, su kuriuo
angliakasiai Marmete taip
smagiai susidūrė. Sveiku protu
žiūrint, valdžios darbai ir an-
gliakasių armija atrodo tolygūs.

Kliūtis Vakarų Virginijoje yra
kelių metų senumo. Jos ypatingu-
mai yra vakaravirginiešiai, bet
jos pamatai yra pramoniniai ir
tautiški. Ji yra pažymėta už-
mušimais iš abiejų pusių, "ty-
rinėjimais," pasmerkiamomis
blogybėmis ir nepadarymu nie-
ko.

Išmintingiau būtų imtis Va-
karų Virginijos pradendant nuo
susidurimo su trimis tikrėny-
bėmis. Viena, dabartinis nami-
nio karo fazis, traukiasi nuo
1919 m. pamatiniai jo dalykai
neatsimainė ir federalė valdžia
lig šiol nebandė jų atmainyti.
Sumišimas turėjo iškilti. Antra,
sukilo žymi žmonių dalis, o ne
padaužų gauja. Armijos skai-
čius siekė nuo 10,000 iki 14,000.
Gal du ar tris syk tiek žmonių
aktinai kurstė prie žygio, ar
atvirai pritarė jam. Trečia, ši-
tie žmonės paėmė įstatymą iš
savo rankas delto, kad jie tikė-
jo, jog "antroji pusė" lygiai tą
patį daro senai.

Jie tiki, kad kasyklų savini-
kai senai laiko privatinės ar-
mijas, ypač Baldwin-Feltso
"žvalgus," kurie muša ar už-
muša unijinius angliakasių;
kad mušeikos kasyklų sargai
dažnai buna pridengiami ap-
sėdimo, ar valstijos galia. Jie pa-
pasakos jums, kad Vėliavos
Dieną, birželio 14, valstijos kon-
stabelijos nariai, šerifo pasiun-
tinių pagelbiam užpuolė Lick
Creeko šėtrinę naujokiją. Šitoj
stovykloj yra dalis 10,179 vyrų,
moterų ir vaikų iš Mingos strei-
ko, kurie, tebeima pašalpą iš
unijos. Konstabelis nušovė strei-
kininką Aleksą Breedlove, pas-
kui supiaustė į smūtos daugelį
šėtrų ir sunaikino streikininkų
maisto atsargą. Yra dokumenti-
nis dalykas, kad naujokai val-
stijos konstabelijon yra renka-
kami iš kasyklų savininkų pa-
rupinamų sąrašų. Įstatymas sa-
ko, kad nariai turi būti Vakarų
Virginijos gyventojais ir turi
sudėti paranką. Valstijos ka-
sininkas nėra priėmęs jokių ši-
tos rūšies parankų. Valstijos
konstabelija liepos 8 d. Wil-
liamsone uždarė unijos raštinę,
surašė dvyliką unijos vir-
šininkų ir streikininkų ir suki-
šo juos į kalėjimą pasiremda-
ma karo stoviu, kurį governo-
ras Morgan paskelbė Mingos
apskirty. Yra visiems žinoma,
kad šitas karo stovis panaudo-
jamas tik prieš angliakasių su-
sirinkimus, prekininkų ir kito-
kios draugijos leidžiama
laisvai susirinkti. Kai kurie šitų
viršininkų kovoja su unija nuo
1913 m. Rugpjūčio 1 d. įvyko
nušovimas Sido Hatfieldo ir
Edo Chamberso ant teismabu-
čio laipų McDowellio apskri-
ty; juos nušovė Baldwin-Felts-
so mušeikos. Mušeikų vadas C.
E. Lively ilgus metus buvo šni-
pu unijoje, paskui metus laiko
sėdėjo Colorados kalėjime už
streikininko nuokovimą, paskui
pereitą mėnesį lūdijo pas se-
nato komisiją Washingtono: po
suraštavimui už nuokovimą
Hatfieldo jis buvo paleistas po
laidu. Hatfield ir Chambers bu-
vo unijos nariai; kiti du na-
riai, Collins ir Kirkpatrick, ku-
rie bėgdami ištruko nuo mušeikų,
drauge su Hatfieldiene ir
Chamberiene žadėjo papasa-
koti tą, ką jie matė visuotina-
me susirinkime Charlestono
rugpjūčio 27 d. Valdžia neleido
susirinkimui įvykti.

Tokių būdu 10,000 kalniečių
angliakasių įsitikino, kad kai
kurie žmonės pilnai laiko įsta-
tymą savo rankose. Jie atsimo-

ka tuomi patim. Jie gali įsti-
kinti, kad federalė, taip kaip ir
valstijos valdžia užstoja kasyk-
lų savininkus, paėmusius įsta-
tymą į savo rankas. Tąsyk jie
daugiau kalbės apie John
Browną ir Harpero Ferre.

Lietuvos darbininkų padėtis.

[Naujiųjų korespondencija]

Kaunas, IX II. — Lietuvos
darbininkų padėtis sulyzinant
su kitų šalių darbininkų
padėtim (čia turiu omeny Ru-
siją, Lenkiją ir Latviją) nors
nėra sunkiausia, bet gi nėra
ir gera. Ypatingai yra neleng-
va padėtis fabriky juodadarbių
ir tokių pat gelžkeliečių, dirbtu-
vių, remonto darbininkų ir sar-
gu bei žemesniųjų raštinkų. Gi
užvis sunkiausia padėtis tai
sugrįžusiųjų iš raudonosios Ru-
sijos netikėtai darbininkų, bet ir
amatininkų. Pastarieji — dau-
gelis iš jų — sugrįžo iš to dar-
bininkų rojaus lyg kad būtų
šiandien užgimę ant sviato. Tai
gi tokių vargšų padėtis ne kiek
tepagerėjo ir sugrįžusiųjų į Lietuvą,
tik tiek jie laimingesni negu bu-
vo bolševikų rojuje, kad čia, jei-
gu jau kam yra kišenių osto
markių, tai jau be jokio vargo
gali visko gauti, nereikia važ-
nėti šimtus varstų įjieskoti mai-
sto, ir jei jau ką nusipirkti, tai
žinai, kad tavo, neatims koks
nors čekistas bei zagradilaucas,
kaip kad sovietų Rusijoje.

Daugelis sugrįžusiųjų iš Rusijos
nors darbą ir gauna, bet del di-
delio butų trūkumo Lietuvoje
negali niekur surasti sau buto ir
delto yra priversti gyventi sky-
riumi nuo savo šeimynų. Toks
nelaimingųjų žmonių, gaunančių
700—800 aukšinų per mėnesį,
yra jau nebegyvenimas, bet tik
skurdžiausias nykimas.

Su butais užvis yra sunkiau
tai Kaune, kaip laikinoj Lietu-
vos sostinėj, kur sukimta visos
valstybinės įstaigos ir šiauluo-
se, nes šiauliai labai sunaikinti
laikė didžiojo karo.

Kaune yra nemažai geležinke-
lių ir kitų valstybinių įstaigų
tarnautojų, neturinčių buto, o
kiti gyvena nepaprastai susi-
kimę po 2—3 šeimos vienam
bute, treti gyvena palaipinėse
(skladeliuose) ir t.t.

Tokią didelę butų stoką Lie-
tuvų pagimdė netik karo aplin-
kybės, laike kurio tapo daug na-
mų sugriauta miestuose ir mies-
teluose, bet dar daugiau del di-
delio iš visų šalių grįžtančiųjų
į Lietuvą išeivių antplūdių. Jei
Lietuvų nebūtų tokio didelio bu-
tų krizio, tai tas išeivių grįži-
mas dar padidėtų. Nes pats ži-
nau tokių atsitikimų, jog buvo
atvažiuavę iš Liepojos Lietuvos
piliečiai-amatininkai, norėdami
apsigyventi savo gimtinėj, bet
nesuradę sau buto Kaune ir ki-
tuose miestuose, grįžo atgal.

Taigi matome, kad grįžtant
į Lietuvą tokiai daugybei savy-
jų piliečių, ir daugėjant gyven-
tojų skaičiui, Lietuvoj nebeuž-
tenka gyvenamųjų namų. Todel
butiniausias reikalas yra statyti
naujų namų Lietuvos miestuose
ir miesteliuose. Vienok del to-
kios neaiškos padėties tokių
žingsnių niekas nedrįsta daryti,
kam ir būtų kapitalo, nes niekas
nežino, ką gali atnešti rytojios.
Tuo reikalu reikėtų labai susido-
mėti musų broliams amerikie-
čiams, Esant tokiame dideliame
reikalui Lietuvoje statyti naujų
namų, ar kartais negalėtų susi-
tvirti iš amerikiečių lietuvių ak-
cionierių bendrovė statyti Lietu-
vos miestuose naujus namus? Gal
tokios bendrovės dalininkai,
didelio pelno ir nebūtų, bet
užtai ji atliktų labai svarbų vi-
suomenės darbą. Statant nau-
jus namus, Lietuvos darbinin-
kams rastų darbų, o juos pasta-
čius, turėtų kur gyventi.

—Liet. Darbininkas.

Pagamitimui medukų skalbi-
niams smagyti Jungtinės Val-
stijos kas metai reikalauja dvi-
dešimties milijonų pėdų medžio.

Ivairenybės.

ALKOHOLIO VEIKME I PELES.

Dr. E. C. MacDowel per pen-
kelių metų darė išbandymus
Carnegie'o institute Cold Spring
Harbor'e, L. I. su 472 pelėmis;
vienas jų šėrė maistu alko-
olio ir jį įdėdamas; kitas be al-
koholio maistu. Jo išbandymų
tikslu buvo surasti, kokią veik-
mę padaro alkoholis į padermę.
Išbandymų išdavos buvo to-
kios: pelės šeriamos alkoholiuotu
maistu geriau augo ir dažniau
veisė už tas, kurios buvo šeria-
mos nealkooliniu maistu. Bet
pastarosios turėjo blaivesnį pro-
tą sugebėdamos lengviau iš
pinklių išeiti ir po daugiau vedė
vaikų. Iš to yra aišku, kad al-
koholis permaino padermę.

Draustinės blaivybės šalinin-
kai ir jų priešinkai abei ran-
da sau smagumo šituose išban-
dymuose; pirmieji randa jo ta-
me, kad jų tvirtinimas, jog alko-
holis padaro veikmę, yra pateis-
namas; antrieji, tame, kad klau-
simas nėra dar išrištas, jei al-
koholis, veikdamas kaip "atran-
kinis veiksnys" neišnakina silp-
nesniųjų padermės palinkimų,
suteikia didesnės galimybės stip-
resniems jėgumams plėtotis.

Naujasis Louvaino Universi-
teto knygyno trobėsys bus daug
didesnis ir brangesnis negu vo-
kiečių sunaikintasis. Šitas tro-
bėsys yra Suvenytų Valstijų
aukotojų dovana, o knygos jam
bus suauktos žmonių iš visų ša-
lių. Triobėsy, kada jis bus pa-
baigtas, patilps daugiau kaip
milijonas tomų.

Yra išrasta automatinis jung-
tuvas, kuris sujungia garo, oro,
signalo, elektrinės šviesos ir te-
lefono linijas traukiniuose be
jokio prisidėjimo rankomis.

Musų Moterims.

SUKNIA — No. 1112.

Siauras raikštis, perversas per
priešakinį ir užpakalinį "panel" ir
sumegstas ant šono, padalina šią ly-
gią suknelę. Galima vartoti ir dir-
želį kaip mažas pavyzdys rodo.

Šiai sukniui pavyzdys No. 1125 su-
kirptos miteros 36 iki 42 colių per
krutinę, 38 colių sukniui reikia 1½
jardo 32 colių languotos materijos ir
2½ jardo 32 colių paprastos materi-
jos, ir 2 jardo apvedžiojimo.

Norint gauti tokią suknią su-
kirpti ir pasiūti pavyzdį, prašom
iškirpti žemiau padoctą blankutę, pa-
žymėti miterą, parašyti savo vardą,
pavardę ir aiškų adresą ir, įdėjus į
konvertą kartu su 15 centų (pašto
ženkleliais ar pinigais) atsiųsti mums
šiai uždrasavus: NAUJIENOS
PATTERN DEPT., 1789 S. Halsted
St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dep.
1789 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No. 1112.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

European American Bureau
Fablonas ir Mickiewicz
vedėjai
Buvo A. Petras ir S. L. Fablonas
Siuntimas pinigų, laivų
kores., pasportai ir tt.
NOTARIATAS
Real Estate, Paskolos,
Insurancij ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 3 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertis Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po piet., ir nuo
7 iki 9 vakare.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Penedėliai iki 8 vakare.
Namy Tel.: Hyde Park 3895.

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 324
Tel. Central 6390
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2596
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7
iki 9 vakare.

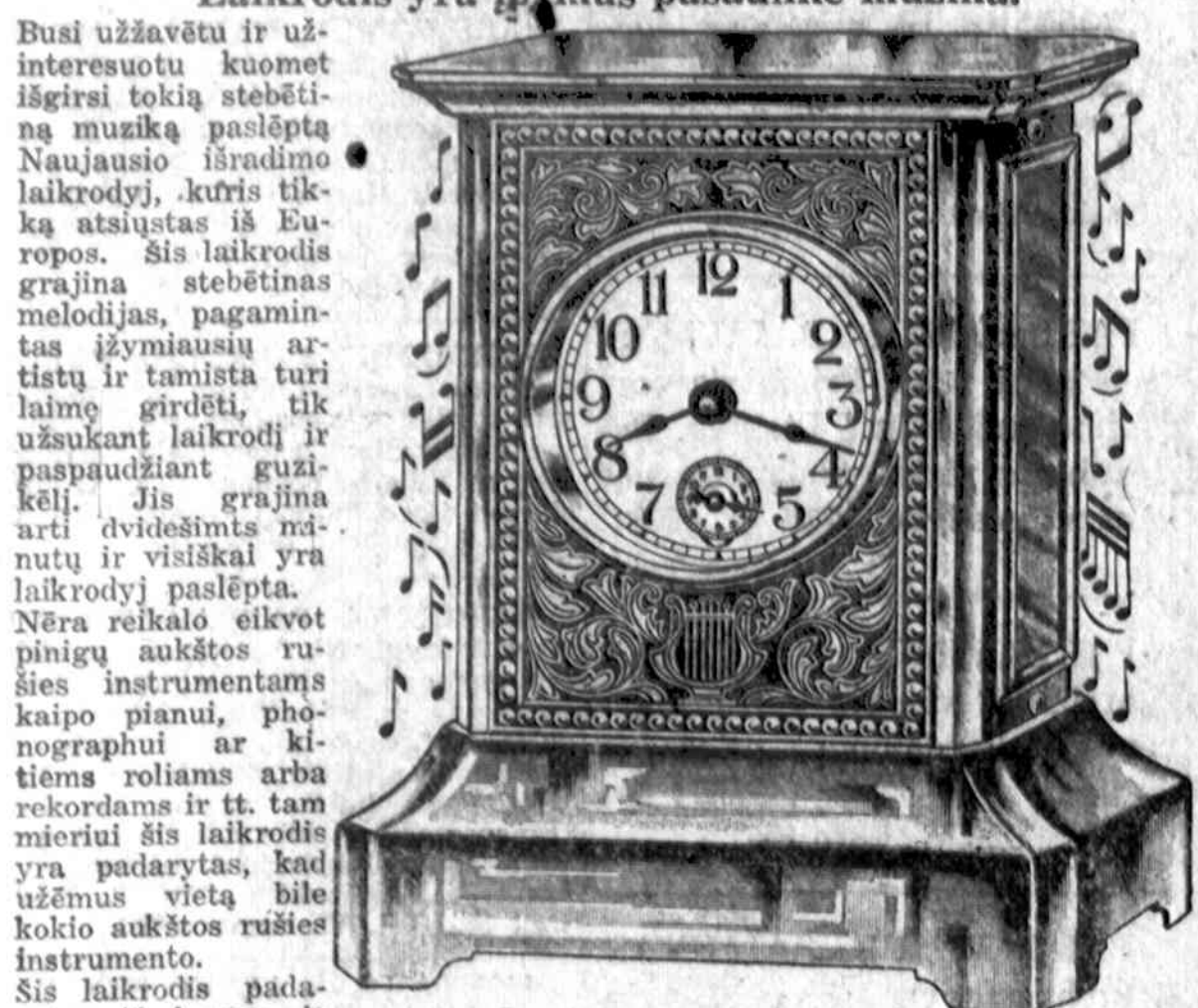
GOLAN & GOLAN
ADVOKATAI IR PATARėjAI
1305-7 127 N. Dearborn St.
Randolph 3899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.
Seeley 3670

Phone Boulevard 6301
ANTANAS GREDUŠKA
Generalis
Kontraktorius ir
budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago.

Phone Boulevard 491
**ASHLAND JEWELRY
MUSIC STORE**<

VELTUI! STEBĖTINĄ MUZIKĄ! VELTUI!

Laikrodžiai yra mūsų pasaulinė muzika.

Busi užžavėta ir už-interesuota kuomet išgirs tokia stebėtiną muziką paslėptą Naujausio išradimo laikrodžių, kurie tik-ka atsiskleidžia iš Eu-ropos. Šis laikrodžiai gražina stebėtiną melodiją, pagamin-tas įvairiausių arti-stų ir tarsi turi laimę girdėti, tik užsukant laikrodį ir paspaudžiant guzikelį. Jis gražina arti dvidešimt minu-tų ir visiška yra laikrodžių paslėpta. Nėra reikalinga eikvoti pinigų aukštes rūšies instrumentams kaip pianui, pho-nographui ar ki-tiems roliams arba rekordams ir t. t. tam meriai šis laikrodžiai yra padarytas, kad užuot vieta bile kokių aukštes rūšies instrumento.

Šis laikrodžiai pa-darytas iš bronzos ir stonai panašios, su jo gražiu, artistiku išmarginimu ir tikrai bus pa-puošimas jūsų namu. Viduriai taip nustatyti, kad užlaikys taip gerai laiką, kad kito išdirbimo laikrodžiai nepadarys.

Muzika pritaikyta prie apatios, kas palaiko liuosą muzikos veikimą ir per tai išduoda aiškų, malonų muzikos balsą. Šis laikrodžiai yra tokios didelės vertės kiekvienam, ne vien teisingas laiko laikytojas, bet taip pat aukštos rūšies muzikinis instrumentas.

Pilna jo vertė \$18.00, bet musų kaina per šį mėnesį tik \$6.50 su 25 metų garantija. Tikrai nepraleisk progos šio didelio pasiūlymo, vėliau, kaina bus \$18.00.

Tik iškirptis šį pagarsinimą, parašyk savo vardą ir antrašą AISKIAI ir pa-siusk musų su špe, stampams, kad padengus dalį persiuntimo lėšų. Užmo-gink likusią sumą, kuomet laikrodžiai pasiekės tavę. Išmėgink per dešimtį dienų, ir jei ne užsiganėdinsi, mes sugrąžinsime tau pinigų. RASYK ŠIANDIEN!

Union Sale Company, Dept. 110 — 673 W. Madison St., CHICAGO, ILL.

ASHLAND DENTISTS

Gera sveikata, reikiama ilgą gyvenimą. Prasti dantys, reiškia vidurių nevalkimą ir silpną sveikatą. Prasti patalysiti "plates" ir "bridges", reikiama prasta maisto virinimą ir perdegimą pilvo. Garantuojame, kad galėsi kramtyti kiekiausi maista su mūsų uždėtomis "plates".

SPECIALISTAI
Plates ir Bridges

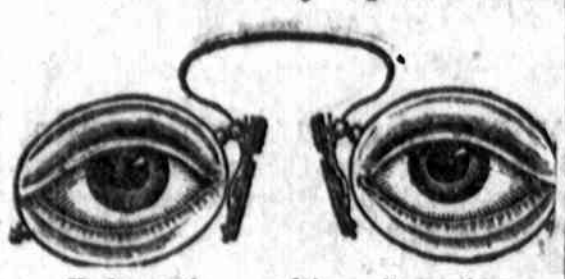

Dantis ištraukiami be skausmo
Atdara vakarais ir nedėlioms.
Tel.: Blvd. 9660

1553 W. 47th St., kampas So. Ashland
Klauskite Dr. Vaitush

Dr. Vaitush, O.D.

Lietuviai Akių Specialistas

Palingvins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svagūlio, akių ap-tėmimo, nervuotumo, skaudama akių karščių, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Vi-suose atsitikimuose egzamina-vimas daroma su elektra, para-dancia mažiausias klaidas. Spe-cialūs atyda atkreipiami į mo-kyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vaka-re. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. 1553 W. 47th St.

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITĘ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą pada-ryti pinigų. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susisiek elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokescio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apkalviname suteikiamas.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas
Novako Vaistinė
1724 S. Ashland Ave.
Val.: 2:30—6 ir 8:30—10 P. M.
Ned.: 2:30—4:30 P. M.
Telephone: Canal 464

Ofisas
5100 S. Ashland Ave.
Val.: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėliomis iki 2:30 P. M.
Telephone: Republic 805

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterys ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

DRABUŽIAI

Vyrams, vaikinams ir vaikams

Mes ir vėl savo senoji vietoje ir ma-lonai užkveičiame savo senus drau-gus ir rėmėjus.

Turime puikiausią pasirinkimą nau-jų drabužių, apytvintų, tinkančių kiekvieno kišeniui.

Siūtai ir overkoti nuo \$12.50 ir au-gščiau.

Kelinės nuo \$2.50 ir au-gščiau.

Vaikams drabužiai, trunkai ir va-lyzės.

Gausi savo pinigų vertę, arba gau-si pinigų atgal.

Atdara kas vakaras iki 9 val.

ned. iki 6 val.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St.

Phone: Canal 947

ORKESTRA--BENA

Parupina visokiems reikalingam

J. BALAKAS

1414 So. 49th Court

Cicero, Ill.

Tel. Cicero 2316

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2113

Ofise valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare.

Rezidencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 8466

Koperatyviai Amerikoje.

Daugumas amerikiečių i ko-peraciją žiuri kaip į daiktą ne-senai atgabentą iš Europos, bet kooperatyvės vartotojų draugi-jos gyvuoja Jungtinėse Valsti-jose nuo 1845 m.

Prieš kooperatyvių draugijų atsiradimą buvo komunistiniai naujokynai, kurie, apsisėdę ant žemės, dirbo ją ir kooperatyviai vykdino daugelį išdirbystės ir paskaidos projektų. Seniausią jų buvo įsteigta New Yorko val-stijoje 1787 m. Daugelis šitų naujokynų buvo labai sekmin-gais, bet tolydžio žmonėms be-simainant sunku jiems buvo savo nedalumas išlaikyti.

Naujas gyvumas prasidėjo Amerikos kooperatinė darbuo-tė, pradėjus plusti ateiviams iš tų šalių, kur korporatyvės draugijos buvo gerai išsivynę. Ukinkiniai vakarinėse ir šiauri-nėse valstijose ir ateiviai pra-monės darbininkai visuose ša-lies kraštuose per paskutinį de-simtį metų padarė daug sekmin-gų organizavimo išmėginimų. Jie priklauso Michigano ir Minnesotos kooperatyvams ir Pacifiko Pakraščio Kooperatyvų Lygai.

Bet Amerikos kooperatinė dar-buotė didžiausią pastumdimą gavo nuo 1918 m. Tą padarė iš dalies didesnis pramonės išplė-timas, iš dalies perdaug aiškus pelnavimas ir aiškos lenkty-nuojamos tvarkos blogybės, ir iš dalies švietimo bei garsinimo programos, kurį vykino geriau-siai susiorganizavusios koopera-tinės draugijos.

Vartotojų draugijų didžiama visoj šaly laikė krautuves; ypa-tingai sekmingomis yra kepyk-los ir kooperatinės vartotojų pie-ninės. Daugelis draugijų laiko telefono linijas kaimų apylin-kėse. Taip pat yra kooperatinio mokyklų, kur mokiniai varto-tojai kontroliuoja ir veda reika-lus tikrais Rochdale's pamatais.

Ukininkų ugninė apsauga yra viena sekmingiausių vartotojų ko-peracijos formų Jungtinėse Valstijose. Savitarpio ugninės apdraudos bendrovės laiko ap-draudą viršijančią \$5,250,000.-000 nuosavybei vertinamai arti \$7,000,000,000. Visa šita ap-drauda yra teikiama puse tos kainos, kurią skaito komercinės bendrovės. Apdrauda yra nu-piginta delto, kad išlaidos yra mažesnės ir moralis pavojus didžiujų prašailintas.

Amerikos kooperatinės orga-nizacijos teikia savo darbinin-kams daug didesnių atsižvelgi-mų negu europinės. Kooperaci-jų darbininkai apskritai yra ap-mokami geriau negu darbinin-kai dirbantieji tą patį darbą privatiems bizniamis.

Žemdirbystiniai kooperatyvai.

Jungtinėse Valstijose yra 12,000 ukininkų kooperatinių or-ganizacijų, kurios paskutiniu Jungtinių Valstijų žemdirbys-tės Skyriaus pranešimu, meti-nės apyvartos daro su viršum bilioną dolerių. Šitie kooperaty-vai apima 4,270 sviesto ir surio dirbtuves, 4,000 malūnų ir ma-gazinų jėgams, 2,480 vaisių ir produktų draugijų, 530 med-vilnės auginimo draugijas, 250 gyvulių siuntimo draugijas, 125 tabako auginimo draugijas ir 690 ukininkų draugijas, lai-kančias paskaidos krautuves.

Koperatinis anglų pirkimas.

Thomson kooperatinė bend-rovė Connecticute emė parda-vinėti anglis savo nariams ir vietos anglinius pelnagaudas verčia numušti kainas kuralui.

Prieš kooperatyvui pradėsiant pardavinėti anglis, angliniai vertelkos skaitė \$18 tonui. Ben-drovė nupirko daug anglių ir paleido nariams po \$16 tonui.

Vietos vertelkos nusigando ir anglių kaina pradėjo pulti. I ke-las dienas ji nupuoė iki \$15 tonui su nuoskaita už pinigų.

Tokiu būdu kooperatinė ben-drovė numušė \$3 nuo anglių kai-nos i kelias dienas.

Medvilnės auginimo dedas kooperacijon.

Georgijos medvilnės augin-tojai kovoja su spekuliuotojais medvilne organizavimu Geo-r-gijos kooperatinio pardavinėji-mo draugijos. Medvilnės augin-tojai prisidėjo prie draugijos pasižada paveisti visą savo už-augintą medvilnę pardavinėji-mo draugijai penkių metų lai-kui. Draugijai duodama pilna galė parduoti visą medvilnę ko-kioj nebus pasaulio daly ir gau-tus pinigų išdalinti tarpe au-gintojų proporcingai tam, kiek kuris medvilnės yra įda-ves.

Georgijos draugiją tvėria pardavinėjimo plano sumanyto-jas Aronas Sapiro iš Californi-jos, kuris turi didelio pasiseki-mo pakraštį; jis sako, kad bus galima medvilnės pardavinėji-mo atimti iš New Yorko med-vilnės biržės spekuliuotojų ran-kų ir panaikinti dabartinis skir-tumas tarpe kainos, mokamos augintojui ir kainos, mokamos verpėjo.

Pestynės del Chinijos.

Šiandien Chiniją kontroliuoja praktiškai dvi valstybės: šiau-rinę dalį Japonija, pietinę — An-glija. Jų tarpan butinai briauja-si ir Jungt. Valstijos.

Kas jas ten traukia?

Šiandien Jungt. Valstijų kapi-talistinė spauda plačiai gvildena Chinijos klausimą:

Pirmiausias argumentas, kurį Jungt. Valstijų spauda viešai pa-reiškia, yra tas, kad atliekamas kapitalas ir produktai reikalau-jia rinkų (marketų), idant jis galėtų plėtotis išaugti be didelio trukdžio.

Toliau nurodoma, kad Chini-jai ateityje yra lemta tapti ga-linga pramonės šalimi. Chinijos gamtos turtai; jos anglies ir ge-ležies sandėliai, sakoma, esantys taip turtingi, kad, rasi, vien Amerika tegalinti lygintis.

Idėtieji svetimų šalių kapita-lai Chinijoj puikiai prigijo. Jie auga. O tai liudija, kad jų idė-jimas i Chinijos pramonę yra pelningas.

Kad sėmus pelnus, apart idėjų kapitalų reikalinga darbo spēka. Chinijos darbininkai yra nuolan-kys ir pakelia darbo našat. Jie, be to, yra, rasi, pigiausia apmo-kami visame pasaulyj darbinin-kai. Šitaip dalykams stovint, Chinija yra aukso šalis svetim-šaliam kapitalui.

Kas link rinkų pardavimui iš-dirbamų Jungt. Valstijose pro-dukty, tai Chinija taipgi yra puiki vieta. Nors kiekvienas chi-nietis pajiegia palyginamai ma-žai pirkti, kadangi jis mažai už-dirba, bet reikia žinoti, kad Chi-nija priskaito 400,000,000 gy-ventojų. Keturi šimtai milijonų gyventojų reiškia milžinišką per-kamąją pajiegą.

Jungt. Valstijos, kurių preky-ba su Pietine Amerika po karės žymiai sumažėjo; kurios šian-dien išgabena Europon tik ke-tvirtą dalį to, ką pirmiau išga-bendavo, žiuri godžiomis akimis Chinijon. Jos vis platesnę pre-kybą varo su Chinija. 1910 m. Chinijos produktų parduota Jungt. Valstijom už 30 milijonų dolerių, o iš Jungt. Valstijų Chi-nija nupirko už 16 milijonų doli-rių. Gi 1920 m. Chinija pada-rė Jungt. Valstijom prekių už 227 milijonus dolerių, o iš Jungt. Valstijų nupirko už 120 milijonų dolerių.

Reiškia, Jungt. Valstijos užka-riauja Chinijos rinkas. Bet čia jų interesai susikerta su Japo-nijos ir Anglijos interesais, kuriom Chinijos rinkos taip pat patinka.

Laprikčio 11 d. Washingtone prasidės konferencija įvairių ša-lių atstovų suradimui būdų nusi-ginklavimo. Kad galėjęs apri-boti ginklavimasi konferencijos atstovai turės surasti budus prašalinimui konkurencijos delei Azijos rinkų, pirmiausia. Ar pavyks tai atsiekti — štai apie ką dabar speliuojama. — N.

MERCINA IS KENTUCKY RASO LAISKA

Kaip Lydia E. Pinkham Vegetable Compound sugrąžino sveikatą.

Sunnyside, Ky. — "Kenciau dau-giau nei du metus sirėnomis ir ner-višku, negalėjau prigelti moti-nai stobos darbe. Gydėjusi pas du gydytojus, bet jie nieko gero nepa-darė man. Motina matė pagarsinimą, Lydia E. Pinkham Vegetable Compound laikraštyje ir nusipirkau apie dešimtis bonkų. Ji-sai daug gero man padarė. Sveriu 138 svarus ir esu geroj sveikatoj. Mielai nurodysiu Vegetable Compoundą kiekvienai, kurios tik kenčia, kaip kad aš kenciau, ir kiekvieni pas-kelbti šį mano liudijimą." VELMER Hendrick, Route 1, Sunny Side, Ky.

Daugelį merginų gyvenimų yra plesiami į įvairias ligas, o jų meli-nos turi priduoti pagelbėjimui er-zumo, stovimų skaudėjimo, galvos skaudėjimo ir nervišku, kaip kad ponia Hendrick padarė suteikdam savo dukteriai Lydia E. Pinkham Ve-getable Compound. Virš per keturias-dešimt metų šį sena gyduolė žinku ir žolij gyduolė, paliausavo moteris nuo panašių nesmagumų.

Labiausiai pasekmin-gas išradimas nuo slinkimo plaukų.

Jų priežastis, aplinkybės ir ugdymas 100,000 vyrų.

Chicagoj yra pilniai. — Kai kurie iš jų tuom didžiojasi, bet kiti nusimina. Netik pilnius ir plonėjimą plaukų galima iš-gydyti, bet ir pražiliama. Jų ypotos pasirodyma galima pa-taisyti ir jų gyvyje atieiti pagerinti. Musų specialium yra auginti plaukus, prašalinti pleiskanas, sulaukyti slinkima plaukų ir išgydyti galvos ne-sveikumas.

Puikiai rezultatai pasirodo po kelių sykių gydymo. Galima parodyti rezultata augmo plaukų plaukų po dviejų ar trijų savaičių. Gydymas malon-us. Kainos nebrangios. Examinavimas dykai.

The Thomas' Hair & Scalp Specialists
300-1 Garriek Bldg.,
64 West Randolph St.,
Chicago, Ill.
Phone Central 5851.
Ofise valandos: 10 ryt. iki 9 v.

Kursas Markių (Auk-sinų) Šiandien

prigultintis permainai

1,000 Markių \$9.50
5,000 Markių \$46.50
10,000 Markių \$93.00

Ant didesnių sumų duodame spe-cialiskai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuov ir trumpiausį laiką. Atsišaukite ypatskai arba laišku i

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU,

160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdiena iki 7tai val. vakaro. Nedėliomis iki 1mai val. po piet.

I LIETUVA

Arčiausia pasiekimui Lietuvos vie-ta. Geras maistas, ir užtikimai. Di-delė pasivaikščiujimui vieta. Visi pa-rankumai, moderniško laivo.

RED STAR LINE

Išplaukia kas savaitę

Pier 58-62 North River, New York

Samland New York i Spalio 15

Hamburga.

Tik 3-čia klasa

Kroonland New York (Spalio 22)

Zealand New York (Spalio 15)

Lapland Hamburga (Spalio 29)

Fjotland Spalio 5

AMERICAN LINE

Mongolia New York (Spalio 26)

Minnehaha New York (Lapk. 5)

Manchuria Hamburga (Lapk. 23)

Tiketiai tiesiai i Pilyvą

INTERNATIONAL MERCAN-TILE MARKING CO.

120 laivų 1,300,000 tonų

Chicago: F. C. Brown, West. Pass.

Agent, 14 North Dearborn St.

Arba prie vietinio agento.

Vokietijoje svarbesniuose ek-spresiniuose valdžios traukiniuose žadama įtaisyti bevieliniai telefonai, o Berlino viešbučiuose ir ambasadose idėti priimamieji instrumentai.

Tonsilo Ligos

tankiausiai yra priežastim reuma-tizmo, chroniško gerklės skaudėji-mo, nervišku ir abeino siplyn-ėjimo.

Pavojus randasi faktiskai tokiam stovyj, kad nevienmet galima pa-tirti, kad nuo tonsilų pacina. Tam reikia žinovo egzaminu, kad paty-rus, ar tikrai priežastis yra tonsi-lų. Niekas nežino, kiek yra nuo reumatizmo gydyti per mėnesius senoviskoms metodoms be pagelbė-jimo, kadangi priežastis buvo ton-silal.

Kreivas akis atitaisau
Akinius pritaikau

Aš esu žino-vas tonsilų li-gų ir gydau jas naujausio-mis metodo-mis. Jei turi kokią panašią ligą, ateik pas mane ant eg-kia ar ne.

Tonsilus išimu prietemos šviesos apgu.

PRIEINAMOS APKAINAVIMAS LAIKO ISMOKESTIS.

Franklin O. Carter, M. D.

120 S. State St.

Akys, ausys, nosis ir gerklė.

Val.: 9 iki 6 v. v. Ned.: 10 iki 12

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.

Ofiso Tel.: Boulevard 9708.

Naktimis: Yards 3664.

Balgiai Aki-terijos kolegi-je; ligai prak-tikavusi Penn-silvanijos hos-pitalėse. Pa-sekmingai pa-tarnauja prie gimdymo. Du-da rodo viso klosse ligose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metal

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kėrtis 32 St.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriškų ir Vyrų

Talpi Chronišką Ligą.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6-8

vakare. Nedėliomis nuo 10-2

po piet.

Telephone Yards 687

Telephone Van Buren 294

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago

Telephone Drover 9693

Valandos: 10-11 ryto; 2-8 po piet.

7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

